

Нормативне забезпечення освітньої галузі
«Фізична культура» у 2021-2022 н.р. в закладах загальної середньої освіти

1. Постанова Кабінету міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Державний стандарт початкової освіти». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення 21.07.2021).
2. Постанова Кабінету міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 «Державний стандарт базової середньої освіти». URL : <https://cutt.ly/IWIFZFN> (дата звернення 21.08.2021).
3. Наказ МОН України від 1.06.2010 № 521 «Про затвердження Правил безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту в загальноосвітніх навчальних закладах». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0651-10#Text> (дата звернення 21.08.2021).
4. Наказ МОЗ і МОН України від 20.07.2009 № 518/674 «Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у загальноосвітніх навчальних закладах». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0772-09#Text> (дата звернення 21.08.2021).
5. Концепція діяльності з надання освітньої послуги у сфері загальної середньої освіти розроблена на основі положень «Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу» ДСанПіН 5.5.2.008-01 та перехресних вимог нормативних документів. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0063588-01#Text> (дата звернення 21.05.2021).

***Модельна навчальна програма, типові освітні програми,
методичні рекомендації Нової української школи (НУШ)***

6. Модельна навчальна програма (за програмою НУШ). «Фізична культура. 5-6 класи». 2021 р. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Fiz.kult.5-6.kl.Pedan.ta.in.12.08.pdf> (дата звернення 22.08.2021). (див.роз'яснення)
7. Типові освітні програми (фізична культура НУШ) для закл. загальної середньої освіти: 1-2 класи. Наказ МОН України від 8.10.2019 № 1272. Автори: Савченко

О. Я. (с. 57-61)., Шиян Р. М. (с. 57-62)
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2019/11/1-2-dodatki.pdf>

8. Типові освітні програми (фізична культура НУШ) для закл. загальної середньої освіти: 3-4 класи. Наказ МОН України від 8.10.2019 № 1273. Автори: Савченко О. Я. (с. 86-91)., Шиян Р. М. (с. 63-68).
9. Методичні рекомендації щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа». Лист МОН № 4.5/2303-21 від 06.08.21 року
https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/83419/
10. Орієнтири для оцінювання модельних навчальних програм.

Навчальні програми уроків для 5-9; 10-11 класів

Спортивних гуртків і секцій 1-11 класи

11. Збірник програм гуртків, факультативів, курсів за вибором із фізичної культури/упор. В.В. Деревянко, Г.А. Коломоєць. – Київ. : Літера ЛТД, 2019. – 480 с.
12. Навчальна програма з фізичної культури для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів освіти затверджена Наказом Міністерства освіти і науки № 1407 від 23.10.2017 р.
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>
13. Навчальна програма з фізичної культури (рівень стандарту) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки № 451 від 22.03.2017 р.
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
14. Навчальна програма з фізичної культури (профільний рівень) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки № 451 від 23.03.2017 р.
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

Інклюзивна освіта в ЗЗСО:

15. Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти

<https://mon.gov.ua/ua/news/metodichni-rekomendaciyi-shodo-organizaciyi-navchannya-osib-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-list-mon>

Типові освітні програми з предметів

16. Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. 2021р.
<https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/602/fd3/0bc/602fd30bccb01131290234.pdf>
17. Типові освітні програми для 2-11 класів. 2018 р.
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/tipovi-osvitni-programi-dlya-2-11-klasiv>

Дистанційне навчання

18. Воротникова І. П. Порадник «Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи». З досвіду роботи освітян міста Києва: навч.метод.посіб. / Упорядн.: Воротникова І. П., Чайковська Н. В. – К.: Київ ун-т Б. Грінченка, 2020. 456 с. URL :
<https://drive.google.com/file/d/1P83tMBbZNI5BaqLnofLmFzATWcFWwVrY/view>
(дата звернення 18.08.2021).
19. Воротникова І. П. Путівник «Дистанційне та змішане навчання в школі». Упорядник Воротникова І. П. К.: Київ ун-т Б. Грінченка, 2020. 48 с. URL :
<https://drive.google.com/file/d/1ZdbMMlyz8OTbmisaVmmqL23yqisRyTuC/view>
(дата звернення 18.08.2021).
20. Черпак Ю. В. Методичні рекомендації щодо організації дистанційного навчання з фізичної культури в закладах загальної середньої освіти. Порадник «Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи». З досвіду роботи освітян міста Києва: навч.метод.посіб. / Упорядн.: Воротникова І. П., Чайковська Н. В. – К.: Київ ун-т Б. Грінченка, 2020. С. 298-304. URL :
<https://drive.google.com/file/d/1P83tMBbZNI5BaqLnofLmFzATWcFWwVrY/view>
(дата звернення 18.08.2021).

Роз'яснення до Модельної навчальної програми освітньої галузі «Фізична культура» 5-6 класи. 2021 рік :

Модельна навчальна програма розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти затвердженого Постановою Кабінету міністрів України 30 вересня 2020 року № 898
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Fiz.kult.5-6.kl.Pedan.ta.in.12.08.pdf> ; <https://bit.ly/38J0TqB>

Модельна навчальна програма в освітній процес закладів загальної середньої освіти буде впроваджуватися **ПОЕТАПНО**, починаючи з **2022/2023 навчального року**.

У **2021/2022 навчальному році** модельна навчальна програма впроваджується **тільки в Пілотних Зкладах Загальної Середньої Освіти**, що є учасниками інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня за темою: «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 02 квітня 2021 року № 406.

Етапність впровадження:

5 клас (пілотні школи) – 2021 рік

5 клас – 2022 рік

6 клас – 2023 рік

Кількість годин: 3 год. на тиждень.

Нові варіативні модулі: понад 30.

Всього на вибір: 44.

Принципи навчання: безпека, гендерність, доступність.

Модельна навчальна програма забезпечує наступність між початковою і базовою освітою, гнучкий перехід учнів від молодшого шкільного віку до підліткового.

Програма визначає мету, завдання та зміст навчального предмета «Фізична культура» та орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів 5-6 класів.

Логіка навчального матеріалу: збереження наступності, послідовності вивчення тем від 5 до 6 класу.

Програма реалізує ціннісні орієнтири, ключові компетентності та наскрізні уміння учнів/учениць, володіють технікою фізичних вправ; усвідомлюють значення фізичної/рухової активності.

Навчання фізичній культурі в основній школі спрямоване на досягнення загальної мети базової загальної освіти: розвиток

природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей,

Компетентнісний потенціал, визначений в Державному стандарті базової середньої освіти (Додаток 21).

Завдання навчального предмета реалізують вимоги до обов'язкових результатів навчання, зазначених у Державному стандарті базової середньої освіти (**Додаток 22**).

Вибір варіативного модулю учнем/ученицею відбувається на початку кожної чверті **із 3-4 модулів** запропонованих освітнім закладом. Кожної навчальної чверті/триместра ([лат. trimestris](#) «тримісячний») учень/учениця обирає нові варіативні модулі.

На одному уроці учні одного класу можуть опановувати **2-3 вибраних** видів спорту. Бажано щоб за розкладом у спортивному залі були класи однієї паралелі.

Наприкінці кожної чверті в освітньому закладі проводяться оздоровчі масові заходи (ігри, змагання, челенджі, квести тощо), які охоплюють усіх учнів/учениць і спрямовані на закріплення і вдосконалення вивчених варіативних модулів. Окремі заходи можуть проводитися в режимі уроку з фізичної культури.

Шляхи реалізації програми та особливості організації освітнього процесу з предмету «Фізична культура» (адаптаційний цикл):

Основною формою організації освітнього процесу з фізичної культури в закладі загальної середньої освіти є урок.

Забезпечують оптимізацію освітнього процесу із застосуванням елементів інноваційних методів навчання та здійснення міжпредметних зв'язків та інтегрованого підходу.

Забезпечення освітньої, виховної, оздоровчої, розвивальної спрямованості освітнього процесу.

При оцінюванні освітніх досягнень слід послуговуватися методикою формувального оцінювання.

З метою визначення вихідних даних для формувального оцінювання динаміки фізичної підготовленості учнів/учениць **у вересні-жовтні** проводиться тестування рівня розвитку основних фізичних якостей (див. модельна програма).

Поточне оцінювання динаміки результатів тестування фізичних якостей рекомендується здійснювати декілька разів протягом навчального року під час уроку. Отримані результати тестувань рівня

фізичних якостей заносяться до персональної порівняльної таблиці учня/учениці (див. додаток 1) модельної програми.

Орієнтовні показники динаміки змін розвитку фізичних якостей учнів 5-х, 6-х класів (див. додаток 2) модельної програми.